

[Poul Dam.]

i et udvalg, så man kan blive helt klar over, hvorledes vandene egentlig skilles i dansk politik. Er det meningen, at man uden videre, fordi man her møder en international, storkapitalistisk organisation, lægger hænderne i skødet og siger: ja, det er da vist meget godt, og vi kan da i hvert fald glæde os over, at den monopolistiske udnyttelse af det danske marked ikke er helt så stærk som den monopolistiske udnyttelse af andre markeder — for det er jo det, sagen drejer sig om. Når benzinen er billigere i Danmark end i visse andre lande, er dette udtryk for en ganske lokal analyse af situationen: hvad kan markedet bære her? Sådant kender vi det på alle internationale kartellers områder. Man undersøger det enkelte marked, og det enkelte markeds situation er basis for, om prisen er lidt højere eller lidt lavere det enkelte sted.

Jeg er ikke i tvivl om, at vi kunne opnå en meget betydelig besparelse på dette område, hvis vi virkelig ville. Vi kunne få afsløret en hel del ting om den internationale kapital's placering i Danmark, om dens måde at virke på, hvis vi virkelig ville undersøge det. Vi ser, at man i Sverige har villet undersøge det. Egentlig er forskellene i Danmark og Sverige ikke så forfærdelig store. Hvad kan være årsagen til, at man i Sverige er gået i gang med at undersøge det, at man har liggende en betænkning om det, men i Danmark siger: det er ganske overflødig, det er helt unødvendigt, vi behøver det ikke? Ja, man kan antyde et eller andet om en større dansk end svensk afhængighed af udlandet. Det ved jeg såmænd ikke. Jeg tror, vi er lidt frygtsomme på dette område, at vi stikker hovedet i busken lidt for meget, nægter at se kendsgerningerne i øjnene.

Der var engang i 1920'erne og 1930'erne, hvor man i den nationaløkonomiske teori var vældig optaget af alle mulige former for monopoler og monopollignende forhold. Det synes man ikke at være mere, og det er trist, for det betyder, at det går ud over forbrugerne, går ud over samfundet som helhed, og det skulle ingen være interesseret i, ej heller de i gamle dage så liberale partier.

Jeg vil anbefale forslaget, og jeg håber, vi får lejlighed til at se på det i et udvalg.

Hanne Reintoft: Jeg skal ikke føje mange bemærkninger til, hvad der allerede er sagt. Vi kan absolut og fuldt støtte det foreliggende forslag, selvfølgelig med den tilføjelse, at den foreslåede kontrol med alle de store udenlandske monopulers forhold, deres profit og ikke mindst deres beskatning burde udvides og effektiviseres ganske betydeligt.

Som fremhævet er det rigtigt ikke alene for benzinhandelens vedkommende, men også for en række andre firmaer, at de udelukkende konkurrerer på serviceområdet; medens de i enighed plukker befolkningen ved priser, der burde og kunne være langt lavere. Det er i høj grad den siddende regerings ansvar. Et effektivt tilsyn, en mere effektiv og gennemført aktieselskabsbeskatning, kontrol med udenlandske selskabers overtagelse af danske virksomheder — det er alt sammen noget, man godt kunne bringe i orden, hvis man ville.

Medens lønmodtagerne beskattes særdeles hårdt af hver indtjent krone, ved man, at meget store summer unddrages beskatning. 30 pct. af byerhvervenes indtægter beskattes ikke, så det stemmer ikke på nogen måde, når det konservative folkepartis ordfører står her og bedyrer, at man kan regne med, at skattevæsenet sørger for, at der bliver beskattet, som der skal. Vi så for nylig i en avis, at en af de ledende erhvervsfolk inden for benzinhandelen selv udtalte, at selvfølgelig betalte man ikke den skat, man egentlig skulle, for hvorfor skulle benzinhandelen betale, når andre store firmaer ikke skulle? Man vil her give befolkningen en absolut falsk tryghed med hensyn til skattemyndighederne. Det er fuldstændig klart påvist af borgerlige økonomer, at 30 pct. af byerhvervenes indtægter aldrig kommer til beskatning. Der er faktisk ingen undskyldning for det, da effektiv ligning kunne gennemføres, og der kunne selvfølgelig også gennemføres ikke alene priskontrol, men også på ny et pris- og avancementstop. Monopoltilsynet er ingen garanti, og man har lige fra regeringens side under finanslovedebatten afvist et forslag om at udvide monopoltilsynets personale og arbejdsmuligheder.

Der har i de senere år her i tinget været rig lejlighed til at komme det overdrevne reklameapparat til livs og indføre faste reg-